

ПОЛИТИКА НА ISO ЗА ЗАШТИТА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОПСТВЕНОСТ НА ISO

Како што е одобрена под Резолуција на Советот 19/2007

1.	Вовед.....	2
2.	Намена и опсег на документот.....	2
3.	Термини и дефиниции.....	3
3.1	Нацрти	3
3.2	ISO	3
3.3	Интелектуална сопственост на ISO	3
3.4	ISO членки	33
3.5	ISO POCOSA	3
3.6	ISO публикации	3
3.7	ISO стандарди.....	3
3.8	ISO/IEC Упатство 21	3
3.9	Национални/регионални усвојувања	4
3.10	Други дела	4
4	Водечки принципи	4
5	Сопственост на авторски права: утврдување на права.....	4
6	Комуницирање за авторските права.....	5
6.1	Промовирање на фактот дека ISO Стандардите се заштитени со авторски права	5
6.2	Објаснување како да се добие дозвола за умножување на ISO Стандарди, Нацрти и Национални усвојувања	5
7	Осигурување на заштитата на авторското право на ISO стандардите и нацртите од повреда	6
7.1	Приложување на јасно известување за авторско право	6
7.2	Менаџмент со дигитални права (DRM).....	6
8	Ивестувања за авторски права	6
8.1	Ивестување за авторско право на ISO Стандардите.....	6
8.2	Ивестување за авторско право за Нацрти.....	7
8.3	Нацрт меѓународни стандарди (DIS) или Конечни нацрт меѓународни стандарди (FDIS).....	7
8.4	Работен нацрт (WD) или Нацрт на комитет (CD).....	7
8.5	Други известувања за авторско право кои се дозволени на Нацртите	8
9	Следење на електронскиот пристап до ISO Стандардите и Нацртите за подготовката на ISO Стандарди	9
9.1	Општи принципи	9
9.2	Директиви за дистрибуција	10

1. Вовед

Како дела кои вклучуваат креативен или интелектуален напор, ISO стандардите подлежат на заштита на авторското право. Нивната природа која бара заштита на авторско право е признаена од бројни надлежности преку законодавни и судски дејства.

Важноста на потврдувањето на авторско право врз ISO стандардите е двократна: тоа го гарантира нивниот интегритет и нивното комерцијално користење ги осигурува потребните приходи за следење на активноста на стандардизација.

Во однос на последниот елемент, приходот добиен од маркетингот на ISO стандардите и другите ISO публикации претставува клучен извор на приход за Организацијата (*ISO Статут и Деловници*, член 16.1). Така што, заштитата на својата интелектуална сопственост, особено во дигиталната средина е од суштинска важност за ISO како целина, и за неговите членки, поединечно. *Кодексот на етика* наведува, по *Основните принципи на ISO системот*, дека:

Сите ISO страни ќе вложат најголеми напори и ќе ги преземат сите соодветни дејства за да го осигураат правилното користење на името, ознаката и логото на ISO и да спречуваат неовластена продажба во било која форма на текстот во ISO публикациите.

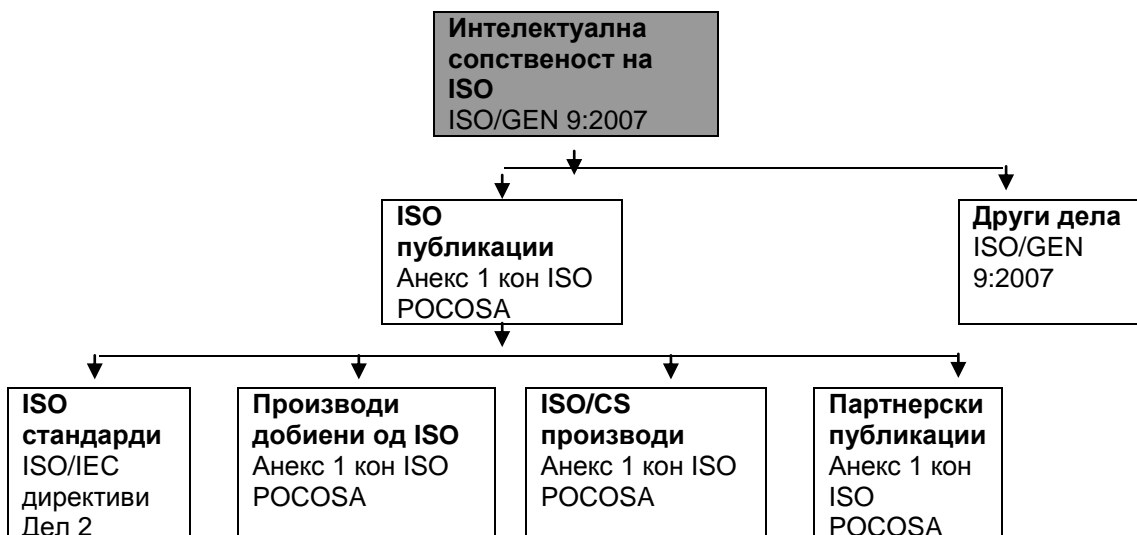
Последователно, [ISO](#) и неговите членки треба да обраќаат постојано внимание на заштитата на авторските права на [ISO стандардите](#) и нивните [Национални усвојувања](#), и да осигураат дека оваа Политика се применува.

Додека ја признава стратешката комерцијална важност на [ISO стандардите](#), оваа Политика исто така ги вклучува другите дела кои колективно се нарекуваат Интелектуална сопственост на ISO.

2. Намена и опсег на документот

Намената на овој документ е да ги дефинира делата заштитени со авторско право, да ги објасни одговорностите на членките на ISO во врска со таквата заштита, и да ја одреди рамката за спроведувањето на [ISO POCOSA](#).

Заштитата на авторски права се применува на повеќе дела од различна природа и комерцијална вредност, наречени [Интелектуална сопственост на ISO](#), кои графички се претставени на следниот начин:

Оваа Политика се применува и за [Националните усвојувања](#) на [ISO стандардите](#) и се препорачува за примена кон регионалните и националните стандарди и поврзаните документи.

Тековната Политика го заменува ISO/GEN 9:1997 и го укинува ISO/GEN 10:1997.

3. Термини и дефиниции

За намената на овој документ се применуваат следните термини и дефиниции.¹

Нацрти

Документи изготвени од страна на Техничките комитети (TC), Поткомитети (SC), Работни групи (WG) и други технички тела на ISO во текот на различните фази на развој на ISO стандардите, како што е дефинирано во *ISO/IEC Директивите, Дел 1 и Дел 2*.

3.2 ISO

Меѓународната организација за стандардизација, ISO, претставува мрежа од национални тела за стандардизација на светско ниво, со свое седиште во Женева (Швајцарија) каде се наоѓа ISO Централниот секретаријат, ISO/CS.

3.3 Интелектуална сопственост на ISO

Дела за кои ISO има авторско право.

3.4 ISO членки

За целите на оваа Политика, тука се вклучени само членките на ISO кореспондентните членки на ISO, како и нивните соодветни издавачки друштва.

3.5 ISO POCOSA

ISO/GEN 20, последното издание, насловено *ISO Политики и процедури за авторско право, права на користење на авторско право и продажба на ISO публикации*, кое што ги одредува правилата и процедурите за вршењето на трговската дејност на ISO од страна на ISO членките и ISO/CS.

3.6 ISO публикации

ISO публикации ([ISO стандарди](#), производи добиени од ISO, ISO/CS производи, Партнерски публикации) како што се дефинирани во Анекс 1 на [ISO POCOSA](#).

3.7 ISO стандарди

Секое дело развиено во рамките на ISO процесот на стандардизација во согласност со процедурите на ISO/IEC Директивните и [Нацртите](#) на истите, вклучувајќи ги нивните амандмани и технички коригендуми, во сите фази на нивниот развој. Целосниот список и дефинициите на овие испорачливи документи е даден во *ISO/IEC Директивите, Дел 2*.

3.8 ISO/IEC Упатство 21

ISO/IEC Упатство 21 ги дефинира препорачаните методи кои треба да се применуваат за усвојувањето на ISO стандардите (види исто 3.6 погоре) како регионални или национални стандарди или други испорачливи документи.

¹ Термините кои се умножени од [ISO POCOSA](#) и кои се релевантни за оваа Политика, се истакнати.

3.9 Национални/регионални усвојувања

Националните/регионалните стандарди и други национални/регионални испорачливи документи добиени со усвојувањето на ISO стандардите.

3.10 Други дела

Литературни, уметнички, аудиовизуелни и други креативни дела од било која природа развиени од страна на или во име на ISO/CS. Овие работи може да вклучуваат, но не се ограничени на материјал за обуки (CD-ROM, презентации, шаблони, материјал за проценка, софтвер за курсеви и т.н.), промотивни материјали (брошури, памфлети, постери, цртани, слики, мултимедиски презентации и т.н.), веб содржина, и т.н.

4 Водечки принципи

- 4.1 Една од основните цели на [ISO](#) и неговите членки е да ја постигне најшироката можна дистрибуција и употреба на [ISO стандардите](#) ширум светот.
- 4.2 Поседувањето на интелектуална сопственост и делењето на економски поврати од лиценцирањето или маркетингот на таа сопственост се двата столба на оваа Политика. Тие се две поврзани, а сепак различни работи. Во согласност со тоа, [ISO POCOSA](#) работи исклучиво со ISO публикациите и го воспоставува, во рамката одредена со оваа Политика, прецизниот механизам за оптимизирање на нивната комерцијална вредност и за распределба на последователните приходи помеѓу [ISO членките](#).
- 4.3 [ISO Стандардите](#) и Нацртите се клучен извор на приходи за ISO/CS и [ISO членките](#). Последователно, [ISO Стандардите](#) (вклучувајќи ги Нацртите) нема да бидат јавно бесплатно достапни за трети страни освен ако не се конкретно овластени од страна на ISO Советот. Исто така, до степенот до кој е можно, во однос на националните околности и со границите одредени во став 4.5 подолу, Националните усвојувања нема да бидат достапни за јавноста бесплатно. Под исклучок, ISO Стандардите, Нацртите и Националните усвојувања од истите може да бидат достапни за јавноста бесплатно во врска со развојниот процес на стандардите како што е дефинирано во 9 подолу.
- 4.4 Генералниот секретар, дејствувајќи во име на ISO/CS и на целото ISO членство, ќе соработува со членките во сите дејства во врска со заштитата и маркетингот на [Интелектуалната сопственост на ISO](#).
- 4.5 ISO членството се базира на една членка по земја која ја одредува националната територија каде секоја ISO членка ги врши своите активности. Дистрибуцијата на [ISO Публикациите](#) и [Националните усвојувања](#) ја вршат и следат ISO членките на начин кој ги штити интересите на другите членки во нивните националните територии. Комерцијалните активности во териториите освен националната територија ќе бидат во согласност со одредбите на [ISO POCOSA](#).
- 4.6 Комерцијалните договори преговарани и склучени од страна на ISO/CS во врска со [ISO Интелектуалната сопственост](#) треба да бидат во корист на ISO членките.
- 4.7 Законите на Швајцарија ќе управуваат со сите работи во врска со [ISO Интелектуалната сопственост](#). За секој спор помеѓу две или повеќе ISO членки првично ќе биде известен Генералниот секретар, кој ќе работи со страните со цел да постигне решение. Ако, и до степенот до кој, било кој таков спор не е решен, ќе биде упатен на посредување проследено со арбитража. Страните кон спорот во секое време ефективно и со добра волја ќе се трудат да постигнат решение.

5 Сопственост на авторски права: утврдување на права

- 5.1 [ISO](#) утврдува законска и делотворна сопственост на авторски права во однос на [интелектуалната сопственост на ISO](#).
- 5.2 Особено, освен како што е поинаку предвидено во писмена форма, [ISO](#) утврдува законска и делотворна сопственост на авторски права во однос на секое дело произведено под покровителство на ISO, според ISO/IEC

- Директивите, без разлика дали преку своите службени лица или преку прекутна или изречна согласност за учество во таков процес на поединци.
- 5.3 Сите права во однос на горенаведените дела се задржани. Ако било кои од овие работи вклучуваат материјал со авторско право кој припаѓа на трети страни, умножувањето и дистрибуцијата на таа содржина во било која [Интелектуална сопственост на ISO](#) треба претходно да биде одобрена од тие трети страни.
- 5.4 ISO со ова и пренесува на секоја ISO членка целосни права на користење во ISO Стандардите и ISO Публикациите за комерцијални намени во согласност со ISO POCOSA и понатамошни активности на национална стандардизација. ISO/CS и [ISO членките](#) може да склучуваат договори со кои се доделуваат, лиценцираат или поинаку се пренесуваат нивните права, целосно или делумно, на други организации за постигнување на комерцијална ефикасност. Секој договор треба да биде санкциониран со потпишување на соодветен договор кој треба да биде сообразен со одредбите на ISO POCOSA.
- 5.5 Оваа Политика нема да влијае врз било кои постојни договори претходно потпишани од страна на ISO/CS или некоја [ISO членка](#) и трети страни.
- 5.6 Користењето и дистрибуцијата на [Други дела](#) ќе се овластува без авторски хонорар на основа на поединечни случаи и доколку изворот е соодветно признаен и ако интегритетот на оригиналното дело е зачуван. Овие барања ќе се однесуваат и на друга [Интелектуална сопственост на ISO](#) каде користењето и дистрибуцијата без наплата на авторски хонорар е изречно наведена.
- 5.7 Јасно, видливо и изречно известување за авторско право треба да се умножи на соодветно место на секој предмет од [Интелектуалната сопственост на ISO](#), без разлика на форматот кој се користи за издавањето на документот. Во дополние, за ISO стандардите ова известување за авторско право треба да се наведе со додавање на скратено известување на секоја страна како што следи, освен во случајот на поврзани договори прифатени од страна на Советот:

© ISO [година] - Сите права се задржани или © ISO/IEC [година] - Сите права се задржани

6 Комуницирање за авторските права

6.1 Провирање на фактот дека ISO Стандардите се заштитени со авторски права

За многу корисници на стандарди, фактот дека [ISO стандардите](#) имаат заштита на авторско право не е очигледен. Оттаму, ISO/CS и [ISO членките](#) треба да ја искористат секоја можност за да осигураат дека е познато дека [ISO Стандардите](#), [Нацртите](#) и [Националните усвојувања](#) се документи со заштитено авторско право.

6.2 Објаснување како да се добие дозвола за умножување на ISO Стандарди, Нацрти и Национални усвојувања

Крајните корисници треба да се охрабруваат да купуваат оригинални стандарди. Неовластеното умножување го компромитира поврзаниот приход, ја нарушува инвестицијата која е потребна за одржувањето на таквите стандарди и може да има катастрофално влијание врз интегритетот и конзистентноста на ISO стандардите. Принципот кој треба да се следи е да се спречува неовластеното умножување преку помагање на крајните корисници лесно да дознаат каде треба да поднесат барање за да добијат дозвола за умножување на ISO материјал и преку нивно советување за начините на усогласување со законот. Оттаму, сите [ISO Стандарди](#) треба да содржат релевантни информации за умножувањето во известувањето за авторско право споменато во 5.7 погоре).

ISO/CS и [ISO членките](#) треба да нудат и соодветни капацитети за крајните корисници за проценка на [ISO Стандардите](#). Овие капацитети може да бидат од едноставни договори

за умножување до софистицирани договори за мрежно поврзување. ISO/CS може да помага во преговарањето за таквите решенија.

7 Осигурување на заштитата на авторското право на ISO стандардите и нацртите од повреда

За ISO/CS и [ISO членките](#), заштитата на авторското право е важна и неопходна задача. Иако заштитата на стандардите во електронските медиуми не е различна од таа на стандардите на хартија, треба да се презема дополнителна грижа бидејќи документите во електронски формат може да се пренесат секаде кога се поврзани со телекомуникации, масовни количини на податоци може лесно да се зачуваат на мали медиуми и потоа да се пренесат. Со зачуваните информации лесно може да се ракува и може да се умножуваат оригиналите без било каква загуба на квалитетот. Следните ставови ги објаснуваат чекорите кои треба да ги преземат ISO/CS и [ISO членките](#) за да ја заштитат основната деловна работа на ISO, т.е. [ISO Стандардите](#), [Нацртите](#) и [Националните усвојувања](#), од повреди.

7.1 Приложување на јасно известување за авторско право

Одредбите од 5.7 погоре треба систематично да се применуваат.

7.2 Менаџмент со дигитални права (DRM)

Денес, јавните мрежи како што е интернетот имаат широка употреба не само за дистрибуцијата на [ISO Стандарди](#) за комерцијални намени, туку и како многу ефикасна алатка за процесот на развивање на стандарди во рамките на ISO Системот (види и клаузула 8). Недостатокот на таквото користење е леснотијата со која документите може да се дистрибуираат без значителна контрола, со што се зголемува ризикот од повреда на авторското право. Сега постојат IT алатки за менаџмент со дигиталните права, и особено пристапот до документите во електронска форма. При усвојувањето на [ISO POCOSA](#), Советот одлучи дека ISO/CS и [ISO членките](#), особено оние одговорни за секретаријатите на Техничкиот комитет и Поткомитет, треба да преземат соодветни технички мерки за да осигураат дека [ISO Стандардите](#) може да се користат само во согласност со Анекс 2 од [ISO POCOSA](#).

8 Известувања за авторски права

Заштитата на [ISO Стандардите](#) ќе ги следи правилата објаснети во 6 погоре. Последователно [ISO Стандардите](#) и [Нацртите](#) не смее да се циркулираат, за било каква намена, без соодветно известување за авторски права (види 5.7 и 6.2 погоре). Ова известување за авторско право се менува според тоа дали документот е [ISO Стандард](#) или [Нацрт](#). Последователно, следните известувања за авторско право ќе се користат во зависност од тоа за каков вид на документ се работи.

8.1 Известување за авторско право на ISO Стандардите

Следното известување за авторско право ќе се појавува на секој објавен [ISO Стандард](#) и, како што е наведено во 5.7 и 6.2 погоре, кратенката на известувањето за авторско право ќе се повторува на секоја страна.

© ISO [година]

Сите права се задржани. Освен ако не е поинаку конкретизирано, ниеден дел од ова издание не смее да се умножува или користи во било која форма или преку било кои средства, електронски или механички, вклучувајќи фотокопирање и микрофилм, без писмена дозвола или од ISO на адресата подолу или членка на ISO во земјата на барателот.

Канцеларија за авторско право на ISO
Case postale 56 · CH-1211 Geneva 20

Тел. + 41 22 749 01 11
 Факс + 41 22 749 09 47
 Е-пошта copyright@iso.org
 Веб www.iso.org

Објавено во Швајцарија

8.2 Известување за авторско право за Нацрти

Известувањата за авторско право за [Нацрти](#) наведено подолу ќе се комплетира со приложување на кратенката на известувањето за авторско право на секоја страна, како што е наведено во 5.7 и 6.2.

8.3 Нацрт меѓународни стандарди (DIS) или Конечни нацрт меѓународни стандарди (FDIS)

Поинформативно известување за авторско право, како што е прикажано подолу, исто така ќе се печати или на внатрешната страна на предната корица или на задната корица, како што е посоодветно, или на почетокот на секоја електронска датотека. Ова известување за авторско право ќе биде многу видливо и ќе го содржи следниот текст:

Известување за авторско право

Овој ISO документ е Нацрт меѓународен стандард и е заштитен со авторско право од страна на ISO. Освен како што е дозволено според применливите закони на земјата на корисникот, ниту овој ISO Нацрт ниту пак било каков извадок од истиот не смее да се умножува, зачувува во систем за вчитување или да се пренесува во било каква форма или со било какви средства, електронски, фотокопирање, снимање или поинаку, без да се осигура претходна писмена дозвола.

Барањата за дозвола за умножување треба да се адресираат до ISO на адресата подолу или до членката на ISO во земјата на барателот.

*Канцеларија за авторско право на ISO
 Case postale 56 · CH-1211 Geneva 20
 Тел. + 41 22 749 01 11
 Факс + 41 22 749 09 47
 Е-пошта copyright@iso.org
 Веб www.iso.org*

Умножувањето може да подлежи на плаќања за авторски хонорар или договор за лиценцирање.

Прекршителите ќе бидат судски гонети

8.4 Работен нацрт (WD) или Нацрт на комитет (CD)

Целосното известување за авторско право за WD и CD во суштина е идентично со тоа за DIS и FDIS, со исклучок на адресата на канцеларијата за авторски права која што ќе биде таа на [ISO членката](#) одговорна за секретаријатот на Техничкиот комитет (TC) или Поткомитет (SC).

Известување за авторско право

Овој ISO документ е работен нацрт или нацрт на комитет и е заштитен со авторско право од страна на ISO. Додока умножувањето на работните нацрти или

нацртите на комитети во било која форма за користење од страна на учесниците во процесот на развивање на ISO стандарди е дозволено без претходна дозвола од ISO, ниту овој документ, ниту пак извадок од истиот, не смее да се умножува, зачувува или пренесува во било која форма за било која друга намена без претходна писмена дозвола од ISO.

Барањата за дозвола за умножување на овој документ заради негово продавање треба да се адресираат како што е прикажано подолу или до членката на ISO во земјата на барателот:

[Наведете ја целосната адреса, телефонскиот број, бројот на факс, бројот на телекс и адресата на електронска пошта, како што е соодветно, на Менаџерот за авторски права на членката на ISO одговорно за секретаријатот на TC или SC во рамките на кои работниот документ е подготвен.]

Умножувањето заради продажба може да подлежи на плаќања за авторски хонорар или договор за лиценцирање.

Прекршителите ќе бидат судски гонети.

8.5 Други известувања за авторско право кои се дозволени на Нацртите

Во случаите каде некој [Нацрт](#) е директно умножување на материјал заштитен со авторско право кој потекнува од друга организација за развивање на стандарди (на пр.: во случајот на паралелно развивање или предложени усвојувања од страна на [ISO](#) за постојните стандарди според fast-track или слични процеси) известувањето за авторско право на таа организација ќе се задржи на [Нацртот](#), т.е. наместо известувањето за авторско право на ISO.

Кога одобрениот [ISO Стандард](#) е објавен од страна на ISO/CS, тој ќе ги содржи само известувањата за авторско право на ISO. Сепак, кога е усвоен како национален стандард со соодветна референца до [ISO Стандардот](#), известувањата за авторско право на ISO може да бидат заменети со известувањето за авторско право на ISO членката во согласност со правилата на [ISO членката](#) во таа земја.

Известување за авторско право

Овој документ на ISO/[друга организација за развивање на стандарди] е *Нацрт меѓународен стандард и е заштитен со авторско право од страна на ISO и [друга организација за развивање на стандарди]. Освен како што е дозволено со применливите закони на земјата на корисникот, ниту овој нацрт на ISO/[друга организација за развивање на стандарди] ниту пак било каков извадок од истиот не смее да се умножува, зачувува во систем за вчитување или да се пренесува во било која форма или преку било какви средства, електронски, фотокопирање, снимање или поинаку, без претходно да се осигура писмена дозвола.*

Барањата за дозвола за умножување треба да се адресираат или до ISO на адресата подолу или до членката на ISO во земјата на барателот. Во [земјата на потекло на другата организација за развивање на стандарди], таквите барања треба да се испраќаат до [друга организација за развивање на стандарди].

Канцеларија за авторско право на ISO
Case postale 56 · CH-1211 Geneva 20
Тел. + 41 22 749 01 11
Факс + 41 22 749 09 47
Е-пошта copyright@iso.org
Веб www.iso.org

[Наведете ја целосната адреса, телефонскиот број, бројот на факс, бројот на телекс и

адресата на електронска пошта, како што е соодветно, на Менаџерот за авторски права на другата организација за развивање на стандарди]

Умножувањето може да подлежи на плаќања за авторски хонорар или договор за лиценцирање.

Прекршителите ќе бидат судски гонети.

9 Следење на електронскиот пристап до ISO Стандардите и Нацртите за подготовката на ISO Стандарди

Процесот за развивање на стандарди на ISO бара да се воспостават позиции за национален консензус како предуслов за постигнување на меѓународен консензус. Оттаму, користењето на електронска дистрибуција го олеснува учеството на национални тела во процесот. Сепак, тие исто така треба да бидат внимателни при осигурувањето дека само оние страни кои официјално биле назначени во различните фази на процесот на развивање на ISO стандарди може да пристапат до работните документи електронски и да поднесуваат коментари.

Повремено, одредено членка на ISO или кореспондентна членка може според националната легислатива да мора бесплатно да ги објави ISO стандардите во јавноста. Во случај на конфликт со нивните национални легислативи, [ISO членките](#) секогаш ќе се трудат да ги прилагодат одредбите на оваа Политика или на ISO POCOSA со барањата на нивната национална легислатива.

Ставовите подолу даваат упатство во однос на материјалот кој може да се објави во јавноста и кој треба да продолжи да биде ограничен. Во случај на сомнеж, ISO/CS ќе обезбеди понатамошни информации на барање.

9.1 Општи принципи

Процесот на стандардизација на ISO ја охрабрува дистрибуцијата на [ISO Стандардите](#) и [Нацртите](#) (WD и CD) потребни за подготовката на [ISO Стандарди](#), бесплатно, **но само во рамките на процесот на развивање на ISO стандарди**, за да осигура дека сите заинтересирани страни имаат можност да придонесат кон нивниот развој.

Во овој контекст, процесот на развивање на ISO стандарди вклучува:

- [ISO членки](#), конкретно Р-членки и О-членки на одреден Технички комитет (TC);
- Делегати акредитирани од страна на [ISO членките](#);
- Организации за посредство кои учествуваат во ISO комитетите;
- Експерти назначени за ISO работните групи (WG);
- Членови на „mirror“ национални комитети на ISO Технички комитет (TC) и нивните покровителски организации (на пр. трговски здруженија, владини министерства, и т.н.)

Последователно, **слободната дистрибуција на документите е ограничена на оние кои ја поддржуваат инфраструктурата на стандардизацијата** и активно придонесуваат кон развојот на [ISO Стандарди](#). Образложението за оваа рестриктивна политика е дека [ISO](#) и многу од неговите членки се финансирани во голема мера од приходот од продажба. Исто така, поединците кои имаат пристап до [ISO Стандардите](#) и [Нацртите](#) се одговорни да осигураат дека **тие документи понатаму не се дистрибуираат**.

Во дополнение, следното се применува:

- Користењето на јавни мрежи треба да се охрабрува во процесот на развивање на стандарди под услов таквата употреба, освен ако не е строго одобрена од

страна на ISO Советот, е строго ограничена на идентификувани корисници и ги следи правилата објаснети во овој документ.

- Користењето на електронска дистрибуција понатаму подразбира дека, во дадена фаза на процесот на развивање стандарди, треба да има еден главен примерок на електронскиот документ кој може да се идентификува, кој по можност треба да го одржува создавачот на документот во форма која може да се ревидира.
- Работните документи потребни за подготовката на [ISO Стандарди](#) треба да бидат обезбедени **само во PDF форма**² со цел ограничување на можностите за корумпирање и измена, што може да води до забуна во врска со оригиналниот текст. Ако, за некои видови на документи, расположливоста на примероците во други формати е оправдана, со тоа што би се олеснила подготовката на коментари, сопственикот на главниот примерок треба да биде подготвен да издава такви примероци на барање или по одлука на TC/SC/WG. Коментарите сепак треба секогаш да се однесуваат на главниот примерок или на неизменет референтен примерок.
- Правата на [ISO членките](#) во однос на умножувањето и продажбата на [ISO Стандарди](#) и [Нацрти](#) ги одредува [ISO POCOSA](#).
- За репродукцијата на [ISO стандарди](#) и [Нацрти](#), целосно или делумно, од други страна потребна е писмена дозвола од ISO/CS или од [ISO членката](#) во земјата на барателот.

Напомена: ISO има „Глобален директориум“ во кој се содржани овластените учесници на ISO Комитетите и нивните работни групи. Секретаријатите и Службениците треба да осигураат дека учесниците се од официјално назначени извори и дека само акредитирани делегати учествуваат на седниците. ISO/CS треба да биде информиран за сите случаи каде се појавуваат проблеми. Во дополние, повеќето ISO членки одговорни за секретаријатите на ISO комитетите користат централен ISO/CS сервер за електронска соработка и хостирање на Комитети ('ISOTC' Сервер). Оттаму, ISO членката на земјата која го одржува секретаријатот секогаш треба да биде консултирана за хостирањето на Веб-страница или други средства за електронска соработка.

9.2 Директиви за дистрибуција

Ставовите подолу ги објаснуваат правилата кои треба да се следат за дистрибуцијата на [ISO Стандарди](#) и нивните [Нацрти](#). Во дополние на овие правила, треба да се следат одредбите од клаузула 7 погоре. Понатаму, статусот на изменетите верзии на техничките документи создадени во форма на прилози од Национално тело или назначен експерт треба јасно да се идентификуваат, со тоа што сите предложени ревизии да бидат јасно означени. Треба да бидат конкретизирани и имињата на поединците до кои ќе се дистрибуираат [ISO Стандардите](#) и нивните [Нацрти](#).

9.2.1 ISO Стандарди, DIS и FDIS

Иако [ISO Стандардите](#) се заштитени со авторско право, ISO има политика тие да може да се умножуваат и дистрибуираат заради понатамошна стандардизација: на пример, ISO/TC A може да сака го разгледа нормативното упатување на стандард произведен од ISO/TC B и таквата одлука ќе бара членовите на ISO/TC A да имаат можност да го прегледаат дадениот [ISO Стандард](#). Во овие околности, таквиот [ISO Стандард](#) може да биде умножен за бесплатна дистрибуција во рамките на ISO Системот, но потребно е авторското право на ISO да биде почитувано според горенаведените одредби. Оттаму, текстот (вклучувајќи графички, табели и слики) на некој [ISO Стандард](#) може електронски да се дистрибуира ако примателите се именувани поединци кои имаат право да го примат текстот поради тоа што се дел од ISO Системот. Издавачот на текстот ќе треба да биде јасно идентификуван и ќе треба да се откажат релевантните ограничувања на авторското право. Ако текстот е расположлив од сервер за документи, пристапот ќе

² PDF, Подвижен формат на документи од Adobe Systems

треба да биде ограничен на оние кои прописно имаат право, а ограничувањата на понатамошна дистрибуција систематски ќе бидат откажани.

9.2.2 Работни нацрти (WD) и Нацрти на комитети (CD)

WD и CD треба да се третираат на истиот начин како [ISO Стандардите](#) кои се умножени заради понатамошна стандардизација, т.е. прифатлива е електронска дистрибуција до назначените поединци доколку издавачот на документот и статусот на документите се јасно идентификувани, но пристапот до таквите документи од сервер ќе биде ограничен и ограничувања на понатамошната дистрибуција систематски ќе бидат откажани.

9.2.3 Гласачки ливчиња и коментари

Гласачките ливчиња и коментарите од консултации или технички јавни расправи за WD, CD и DIS од овластени извори се поврзани со проектот. Сепак, за разлика од повеќето документи поврзани со проект кои доаѓаат од централен извор и се дистрибуирани до повеќе корисници, овие потекнуваат од корисниците и се доставуваат до централниот примател. Така што, од огромна важност е да се потврди изворот на гласачките ливчиња и коментари и да се осигура дека тие се испратени од страна на овластено лице и се примени од страна на овластен примател.

9.2.4. Извештаи за седници и резолуции

Извештаите и резолуциите од седници треба да се нашироко расположливи за експертите кои учествуваат во некој TC/SC/WG. Мора да се направи разлика помеѓу извештаите подготвени за информирањето на јавноста и доверливите извештаи кои цитираат специфични коментари на учесничките експерти. Второнаведеното треба, заради приватност, да биде заштитено со лозинки.

9.2.5 Информации за менаџмент со проекти

Информациите за менаџментот со проекти зачувани во базата на податоци на ISO/CS или таа на TC/SC секретаријатот се интерни податоци кои треба да бидат достапни само за овластени лица. Податоците треба да се заштитени, на пример, со користење на лозинки.

9.2.6 Јавни информации и административни документи

Јавните информации како што се ISO/IEC Директивните, Мементо, објави за печатот, и т.н. и административните документи како што се TC/SC работни програми, годишни извештаи, календари за седниците, регистри на документи, известувања за седници и агенди може да бидат бесплатно достапни за јавноста на Веб серверите.